

Hình thái học đô thị

<i>Lời tựa</i>	3
<i>Lời nói đầu</i>	5
PHẦN I	
HÌNH THÁI HỌC ĐÔ THỊ ĐẠI CƯƠNG	
Chương I. Đô thị và hình thái học đô thị	7
1. Khái niệm hình thái học đô thị	7
1.1. Các trường phái nghiên cứu Hình thái đô thị	8
1.2. Một số thuật ngữ	9
1.3. Hình thái đô thị, Quy hoạch đô thị và Cảnh quan đô thị	10
1.4. Hình thái học đô thị có từ bao giờ?	11
2. Phương pháp nghiên cứu phân tích hình thái học đô thị	12
2.1. Phân tích hình thái đô thị	12
2.2. Phương pháp phân tích nghiên cứu hình thái đô thị	14
3. Các nhóm yếu tố cơ bản tác động tới hình thái đô thị	18
3.1. Ba nhóm thành phần cơ bản tác động tới Hình thái đô thị	18
3.2. Những yếu tố bất biến đổi và biến đổi trong sự chuyển hóa hình thái đô thị	22
4. Quá trình hình thành và sự biến đổi hình thái đô thị trong quá trình phát triển	27
Chương 2. Các yếu tố tác động tới sự biến đổi hình thái đô thị	29
1. Đặc trưng thiên nhiên mà đô thị được sở hữu	29
1.1. Mặt nước	29
1.2. Địa hình	30
1.3. Cây xanh	30
2. Tác động của kinh tế xã hội	33
2.1. Yếu tố kinh tế và thị trường bất động sản	33
2.2. Yếu tố xã hội	35
2.3. Những đổi mới về công nghệ	36
3. Vị trí địa điểm và đặc trưng văn hóa	36
3.1. Vị trí và địa điểm	36
3.2. Hệ thống di sản vật thể	37
3.3. Yếu tố phi vật thể và tiềm năng văn hóa	37

4. Kinh tế và dân số đô thị	39
4.1. Vòng quay bất động sản và các giai đoạn hình thái	39
4.2. Dân số và hình thái đô thị	41
4.3. Di dân nội - ngoại thị	42
4.4. Vai trò của vùng giáp ranh đô thị	43
5. Vai trò của chính sách công	44
5.1. Chính sách nhà nước	44
5.2. Các chính sách cộng đồng và chính sách địa phương	45
5.3. Vai trò tham gia của cộng đồng	47
6. Đặc trưng hình thái đô thị theo trục Không - Thời gian	47
6.1. Đặc trưng hình thái của các thành phố trên thế giới theo trục Không gian	47
6.2. Đặc trưng hình thái của các đô thị trên thế giới theo trục Thời gian	49
7. Oxman - kiểu hình thái đặc trưng của một giai đoạn phát triển đô thị Châu Âu	53
7.1. Mục tiêu của quy hoạch Oxman	54
7.2. Công cụ	54
7.3. Ảnh hưởng tiếp thu	54
7.4. Kết quả của trào lưu Oxman	54
7.5. Tính phổ biến	54
Chương 3. Đại hình thái đô thị	55
1. Một số thuật ngữ	55
1.1. Đô thị trung tâm (Agglomeration)	55
1.2. Vùng dân cư đô thị (Aire urbaine)	55
1.3. Vùng đô thị lớn (Region urbaine)	55
1.4. Đô thị lớn (Metropole)	56
1.5. Siêu đô thị (Megapole)	56
1.6. Quần đảo đô thị và siêu đô thị (Megalopole)	56
1.7. Chuỗi đô thị liên hợp (Conurbation)	56
1.8. Đô thị không lồ (Gigacite và Gigaville)	57
2. Đại hình thái đô thị và yếu tố giao thông	57
2.1. Thành phố của các loại phương tiện	57
3. Phân loại đường từ nông thôn vào thành thị	59
3.1. Yêu cầu	59
3.2. Phân loại	59
4. Trục phát triển đô thị	60

4.1. Trục giao thông trong cấu trúc tổng thể vùng Tây Nguyên	60
4.2. Trục thiên nhiên	62
4.3. Trục thiên nhiên và Văn hóa trong cấu trúc tổng thể thành phố Huế	64
Chương 4 . Cấu trúc hình thái và quy hoạch xây dựng	65
1. Khái niệm và phân loại	65
1.1. Khái niệm	65
1.2. Phân loại	65
1.3. Trường hợp của Rome (Italia) và một số thành phố khác	67
2. Các dạng hình thái cấu trúc cơ bản	68
2.1. Ba dạng hình thái cơ bản và các biến thể	68
2.2. Các hình thái cấu trúc phát triển mở rộng khác	79
2.3. Sự phá vỡ cấu trúc	82
3. Cấu trúc chi tiết của quy hoạch đô thị	84
3.1. Tổ hợp không gian và quy hoạch chi tiết	84
3.2. Cấu trúc giao thông và quy hoạch chi tiết	86
Chương 5. Hình thái thửa - ô - lô, mảnh	89
1. Thửa	89
1.1. Khái niệm	89
1.2. Đặc điểm	89
1.3. Kích thước và sự biến đổi chức năng sử dụng	90
2. Ô phố	92
2.1. Khái niệm	92
2.2. Đặc điểm	92
2.3. Những kiểu ô phố phổ biến	95
2.4. Ô phố và các kiểu hình thái	97
3. Lô mảnh	99
3.1. Khái niệm	99
3.2. Đặc điểm	100
3.3. Sự hình thành và chuyển hóa lô mảnh trong không gian đô thị	101
Chương 6. Hình thái đô thị và kiến trúc xây dựng	104
1. Đường viền kiến trúc trong không gian đô thị	104
2. Mật độ dân cư và mật độ xây dựng	106
2.1. Mật độ dân cư	106
2.2. Mật độ xây dựng	106

3. Mối quan hệ giữa các phần Đặc - Rỗng trong không gian đô thị	107
4. Thành phố theo chiều thẳng đứng	108
4.1. Khái niệm	108
4.2. Sự phát triển của tòa nhà chọc trời và sự đa dạng của bộ xương kết cấu	108
4.3. Sự biến đổi chiều cao các tòa nhà cao tầng và lý do của nó	110
4.4. Kiến trúc cao tầng cũng là một công cụ để tiếp thị đô thị	111
Chương 7. Các yếu tố cấu thành hình thái không gian đô thị	112
1. Không gian đường phố	112
1.1. Khái niệm	112
1.2. Đặc điểm không gian đường phố	112
1.3. Mối quan hệ giữa vỉa hè và lòng đường	113
1.4. Phân loại không gian đường phố	114
1.5. Phân loại đường phố ở Hà Nội	115
1.6. Những hình thái cơ bản của đường phố Châu Âu	116
1.7. Sự khác nhau trong quan niệm về không gian đường phố	118
1.8. Tạo hiệu quả không gian đường phố bằng thủ pháp tiếp cận	119
2. Quảng trường	120
2.1. Vai trò của quảng trường	120
2.2. Đặc điểm tổ chức không gian quảng trường	121
2.3. Phân loại quảng trường	123
2.4. Quy hoạch không gian đường phố và hệ thống quảng trường	126
3. Công viên, vườn hoa	127
3.1. Không gian xanh và các khu vườn công cộng	127
3.2. Cây xanh và Công viên	128
3.3. Hình thái cây xanh	131
PHẦN II. HÌNH THÁI HỌC ĐÔ THỊ ỨNG DỤNG	
HÌNH THÁI CÁC ĐÔ THỊ ĐIỂN HÌNH Ở VIỆT NAM	
Chương 1. Hình thái các đô thị lớn	133
1. Thành phố Hà Nội - Đô thị Thủ đô	133
1.1. Tổng quan về thành phố Hà Nội	133
1.2. Sự biến đổi không gian đô thị Hà Nội qua các giai đoạn lịch sử	134

1.3. Cấu trúc phân khu với ba khu vực trung tâm có đặc trung hình thái khác nhau của Hà Nội	136
1.4. Cấu trúc đặc trưng của không gian trung tâm Hà Nội	148
1.5. Kết luận	154
2. Hình thái đô thị thành phố Hồ Chí Minh	154
2.1. Tổng quan về thành phố Hồ Chí Minh	154
2.2. Lịch sử hình thành, biến đổi và phát triển	155
2.3. Biến đổi chức năng đô thị theo thời gian	166
2.4. Cấu trúc giao thông và hệ thống ô thửa	166
2.5. Kết luận	168
Chương 2. Cấu trúc hình thái các đô thị biển	170
1. Thành phố Vũng Tàu	170
1.1. Tổng quan về thành phố Vũng Tàu	170
1.2. Chuyển hóa chức năng đô thị Vũng Tàu qua các giai đoạn phát triển	171
1.3. Nhận dạng cấu trúc hình thái đô thị	173
1.4. Kết luận	178
2. Hình thái học đô thị Đà Nẵng	179
2.1. Tổng quan về thành phố Đà Nẵng	179
2.2. Sự hình thành, biến đổi và phát triển	180
2.3. Năm yếu tố cảnh quan cốt lõi của Đà Nẵng (yếu tố bất biến đổi)	186
2.4. Bốn khu vực đặc trưng hình thái kiến trúc quy hoạch	186
2.5. Kết luận	192
Chương 3. Hình thái các đô thị có giá trị văn hóa lịch sử	195
1. Huế - Thành phố sinh thái lịch sử	195
1.1. Tổng quan về Thành phố Huế	195
1.2. Quá trình hình thành, biến đổi và phát triển	196
1.3. Sự biến đổi của mạng lưới giao thông	197
1.3. Phân khu chức năng	198
1.4. Đặc điểm cấu trúc đô thị	202
1.5. Đặc điểm hình thái ô - thửa trong các bộ phận không gian đô thị	204
1.6. Kết luận	206
2. Hình thái đô thị Đà Lạt	207
2.1. Tổng quan về thành phố Đà Lạt	207

2.2. Lịch sử hình thành và sự biến đổi cấu trúc theo các giai đoạn phát triển	208
2.3. Các yếu tố biến đổi và bất biến đổi	212
2.4. Cấu trúc thiên nhiên	213
2.5. Cấu trúc và hình thái đô thị	214
2.6. Kết luận	216
LỜI KẾT	217
TÀI LIỆU THAM KHẢO	219